

Teknikföretagen

TEKNIKFÖRETAGENS BAROMETER 2:a KVARTALET 2016

Teknikföretagens konjunkturbarometer för andra kvartalet omfattar bedömningar från 513 företag. Försäljningen uppgår sammanlagt till 572 Mdr SEK, varav 77 % säljs på export.

Tudelningen förstärks

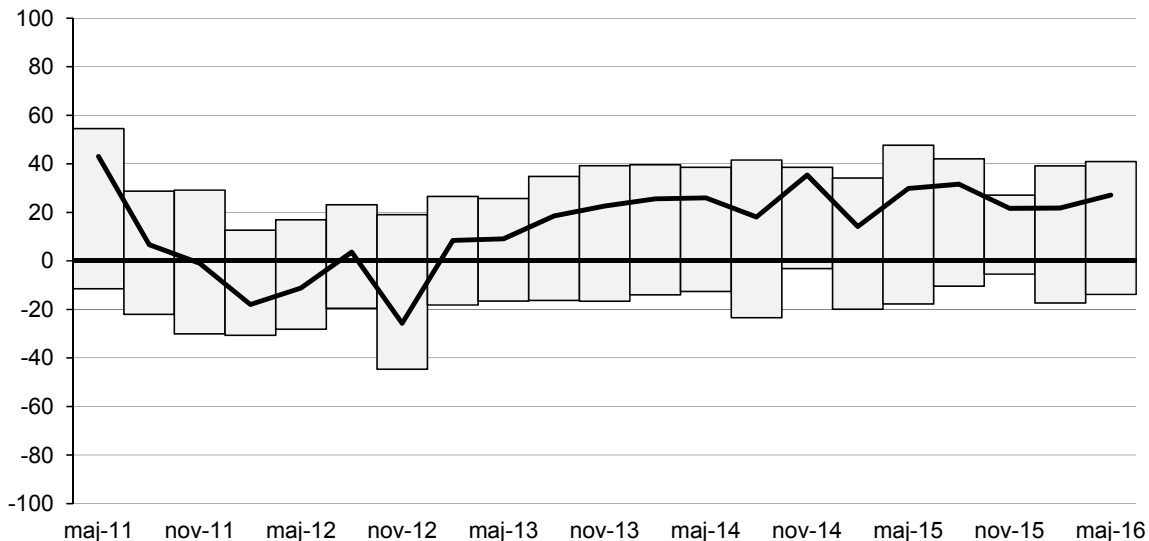
Orderingången i Teknikindustri ökar sammantaget i något högre omfattning jämfört med föregående kvartal. Här är det hemmaorder som förbättras medan exportorder ökar i oförändrad takt. Tudelningen mellan olika branscher förstärks med en ökad orderingång för transportmedel samtidigt som orderingången minskar för maskinindustrin.

Skillnader i orderingång inom teknikindustrin fortsätter med ökad orderingång för transportmedelindustrin samtidigt som orderingången för investeringsvaror eller främst för maskinindustrin fortsätter minska. Positivt är att orderingången för leverantörer sammantaget nu ökar. Ökningen gäller särskilt för leverantörer till bil- och elektroindustri. Byggleverantörer rapporterar ökad efterfrågan från hemmamarknaden medan exportorder minskar men i mindre omfattning än tidigare.

Kapacitetsutnyttjandet ökar i delbranscherna samt för leverantörer sammantaget. Fortfarande är det dock endast drygt en tredjedel av företagen som utnyttjar sin produktionskapacitet fullt ut. Behovet av personal visar små förändringar jämfört med första kvartalet i år.

”Ökade order för transport, fortsatt minskning för maskin

Något högre orderingång sammantaget

Andel teknikföretag som anger att orderingången totalt det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

Ordergång teknikindustri jämfört med föregående kvartal. Andel för resp.svar

	Sverige	Ökat	Oför.	Minskat	=	Export	Ökat	Oför.	Minskat	=
> Metallvaruindustri										
Feb-16	48%	21	65	-14	7	52%	11	52	-37	-26
Maj-16		32	56	-12	20		34	53	-13	21
> Varav metallbearbetning										
Feb-16	79%	30	54	-16	14	21%	12	75	-13	-1
Maj-16		22	64	-14	8		15	63	-22	-7
> Maskinindustri										
Feb-16	22%	12	73	-15	-3	78%	22	35	-43	-21
Maj-16		22	65	-13	9		7	63	-30	-23
> Leverantörer till maskinindustri										
Feb-16	34%	29	51	-20	9	66%	18	13	-69	-51
Maj-16		23	64	-13	10		27	29	-44	-17
> Leverantörer till tele-och elektroindustri										
Feb-16	53%	20	66	-14	6	47%	12	40	-48	-36
Maj-16		43	39	-18	25		23	46	-31	-8
> Instrumentindustri										
Feb-16	6%	0	71	-29	-29	94%	26	64	-10	16
Maj-16		10	78	-12	-2		86	10	-4	82
> Bil-och transportmedelsindustri										
Feb-16	16%	39	61	0	39	84%	68	28	-4	64
Maj-16		67	23	-10	57		58	32	-10	48
> Leverantörer till bilindustri										
Feb-16	53%	47	51	-2	45	47%	28	30	-42	-14
Maj-16		45	42	-13	32		46	45	-9	37
> Leverantörer till bygg-och anläggningsindustri										
Feb-16	49%	24	71	-5	19	51%	10	46	-44	-34
Maj-16		43	39	-18	25		24	46	-30	-6
> -74 anställda										
Feb-16	57%	20	60	-20	0	43%	24	52	-24	0
Maj-16		30	57	-13	17		28	54	-18	10
> 75-150 anställda										
Feb-16	47%	25	61	-14	11	53%	24	55	-21	3
Maj-16		26	62	-12	14		18	61	-21	-3
> 151-500 anställda										
Feb-16	39%	13	69	-18	-5	61%	21	54	-25	-4
Maj-16		32	47	-21	11		31	58	-11	20
> 500- anställda										
Feb-16	16%	25	75	0	25	84%	48	34	-18	30
Maj-16		57	38	-5	52		41	44	-15	26
> Teknikindustri totalt										
Feb-16	23%	22	70	-8	14	77%	44	36	-20	24
Maj-16		44	46	-10	34		39	46	-15	24
> Teknikindustri leverantörer totalt										
Feb-16	46%	34	60	-6	28	54%	20	31	-49	-29
Maj-16		39	48	-13	26		29	40	-31	-2

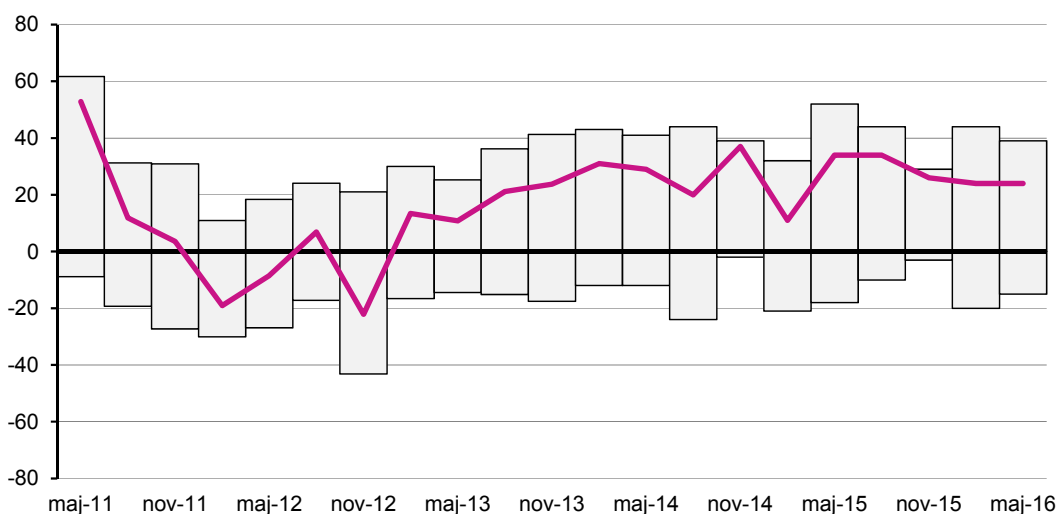
► ORDERLÄGET

Orderingången ökar sammantaget i något högre takt än under första kvartalet tack vare ökade order från hemmamarknaden. I delbranscherna kommer bidraget främst från en högre efterfrågan för metallvaror, instrument och leverantörer sammantaget. Av leverantörerna är det främst leverantörer till bil- och elektroindustrin som rapporterar en ökad orderingång efter en svag inledning på året. Likaså fortsätter en positiv trend för byggleverantörer från hemmamarknaden. För leverantörer till maskinindustrin är internationell efterfrågan fortsatt låg medan hemmaefterfrågan bara förbättrats marginellt.

Orderingången fortsätter öka för transportmedelsindustrin men i lägre takt än tidigare. För maskinindustri minskar orderingången för tredje kvartalet i rad.

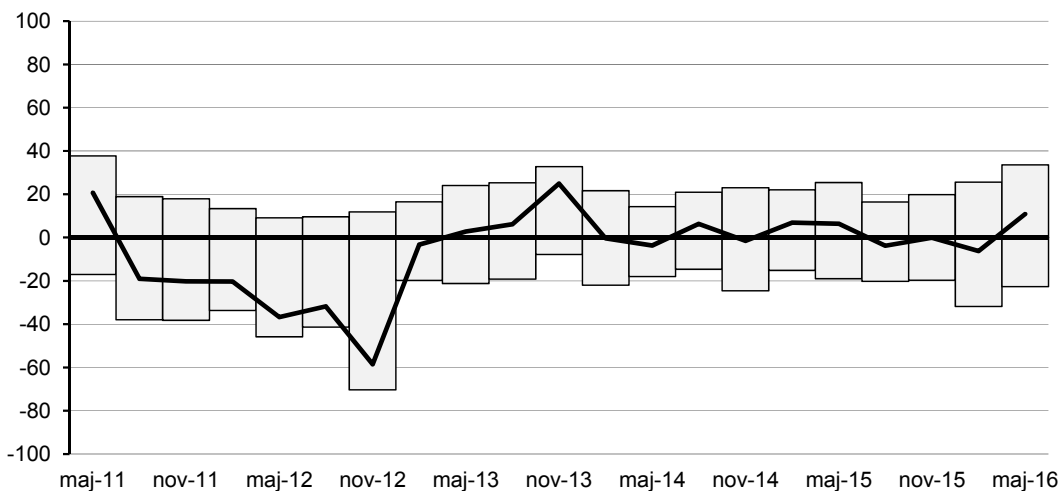
”Oförändrat på export, bättre för leverantörer

Exportorder ökar i oförändrad takt

Andel teknikföretag som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12

Något uppåt sammantaget för order till leverantörer

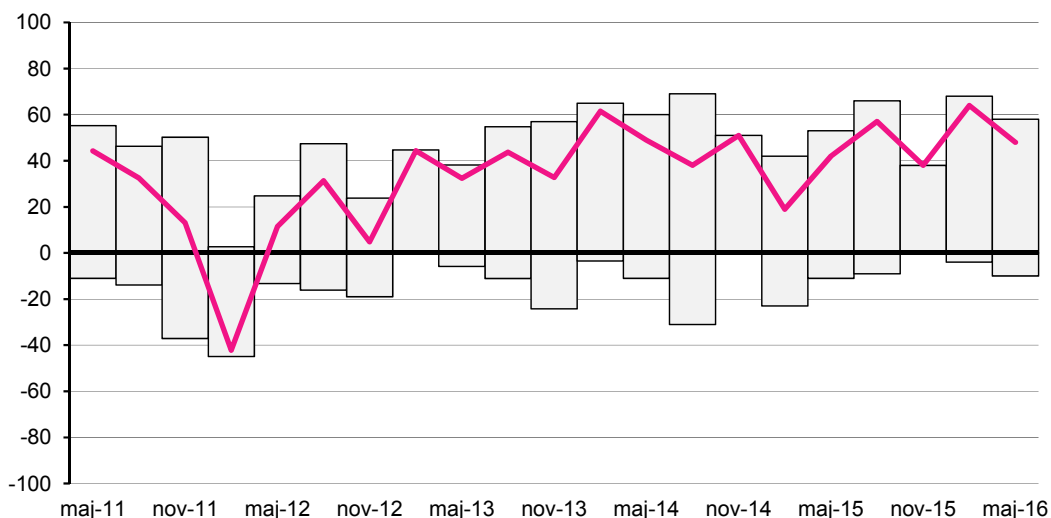
Andel leverantörer som anger att orderingången det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12

► TRANSPORTMEDELSINDUSTRI

Orderingången fortsätter att öka för transportmedelsindustrin men i något dämpad takt. Det är exportorder som bidrar till dämpningen och som sker från en mycket hög nivå under föregående kvartal. Samtidigt har hemmaorder förbättrats och ökar i högre omfattning. Dämpad orderingång sammantaget men klart fler företag orderstocken som större än normalt jämfört med första kvartalet.

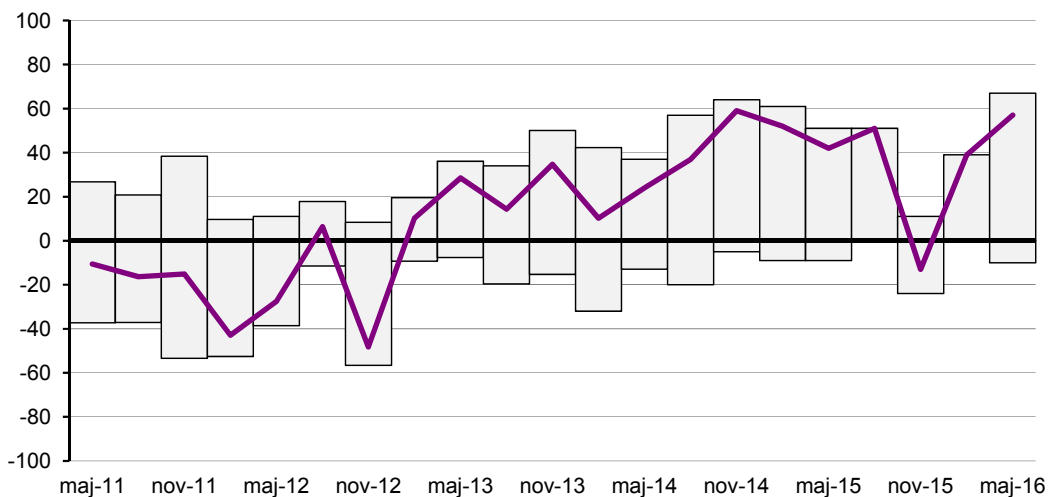
“Starkare hemma, något dämpat på export

Order från export ökar i något lägre takt...

Andel transportmedelsföretag som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

...och har stärkts på hemmamarknaden

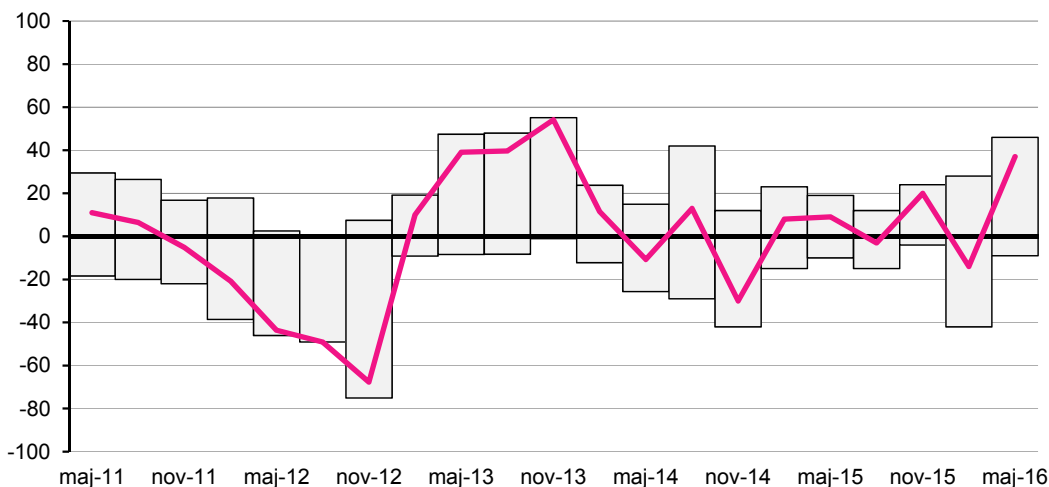
Andel transportmedelsföretag som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► LEVERANTÖRER TILL BILINDUSTRI

Orderingången för leverantörer till bilindustrin ökar tydligt. Företagen rapporterar ökade exportorder jämfört med en tillfällig minskning under första kvartalet i år. Även hemmaorder ökar men i något dämpad takt jämfört med föregående kvartal. Trots ökad orderingång rapporterar företagen ett visst missnöje rörande orderstocken. Vardera en femtedel av företagen anser orderstocken som större respektive mindre än normalt.

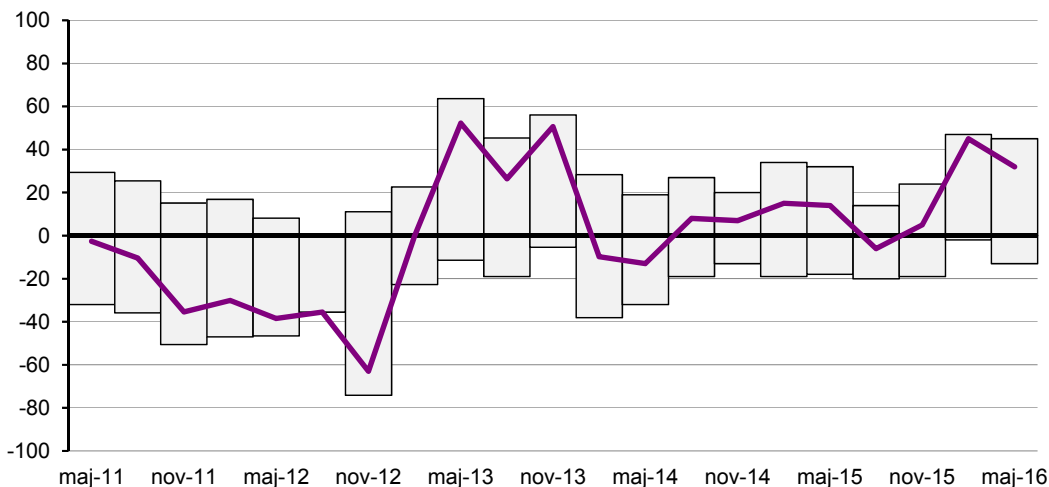
”Från minskad till ökad export

Exportorder tar fart för leverantörer till bilindustrin...

Andel leverantörer till bilindustrin som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...men dämpas något på hemmamarknaden

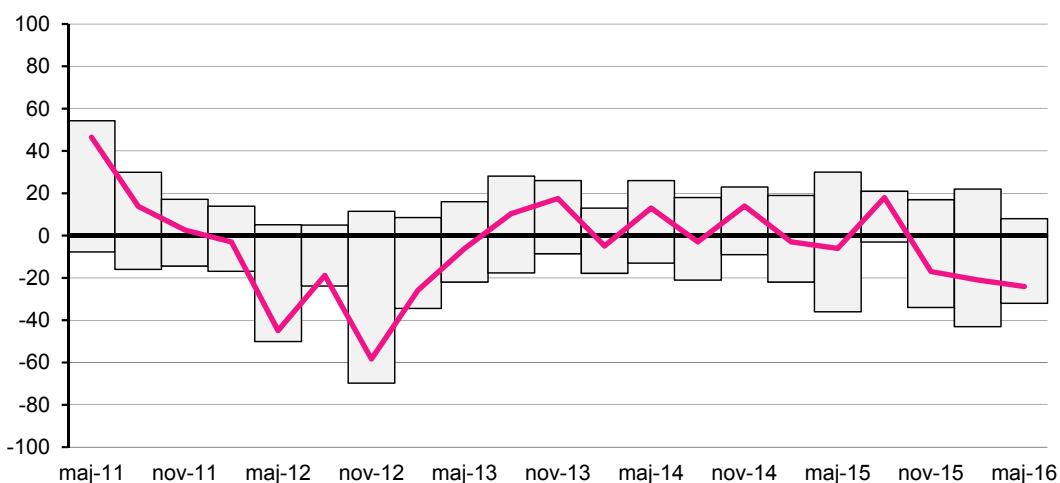
Andel leverantörer till bilindustrin som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

► MASKININDUSTRIN

Internationell efterfrågan är fortsatt låg för maskinindustrin och minskningen i exportorder fortsätter. Däremot rapporteras en liten ökning i order från hemmamarknaden efter att ha minskat marginellt under första kvartalet. Synen på den samlade orderstocken visar på små förändringar. En femtedel anser den som mindre än normalt och en femtedel som större än normalt. I delbranscherna är efterfrågan som svagast för tillverkare av industri- och byggmaskiner medan läget är starkare i andra delbranscher.

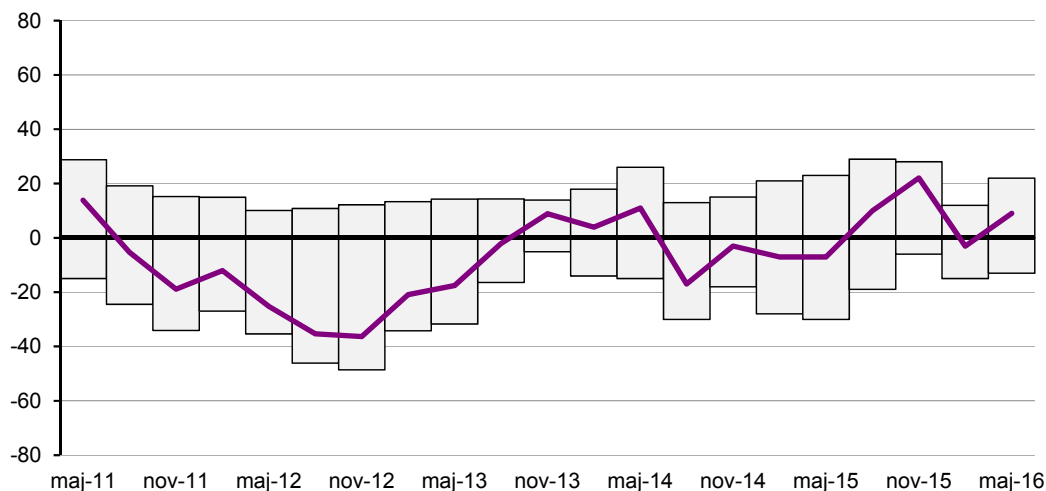
”Tilltagande minskning på export, hemma ökar något

Exportorder fortsätter minska för maskinindustrin...

Andel maskinföretag som anger att orderingen från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...men hemmaefterfrågan något bättre

Andel maskinföretag som anger att orderingen från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

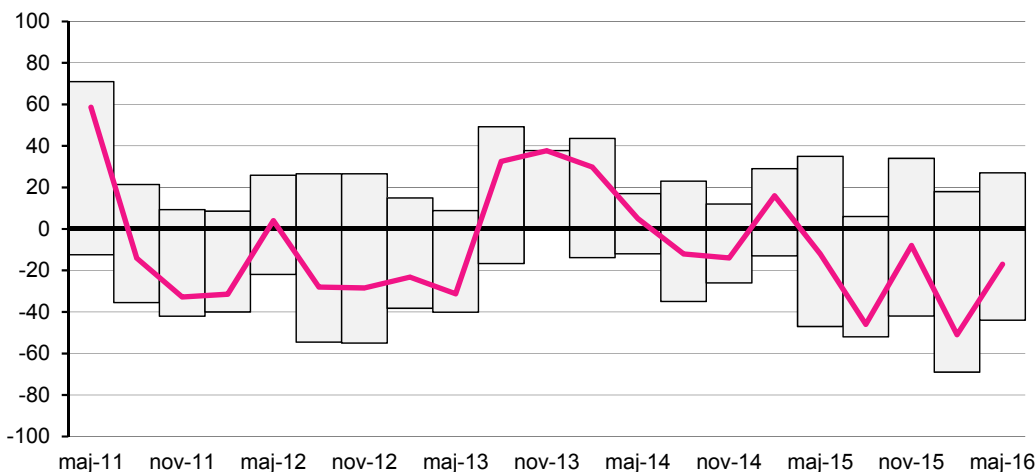
► LEVERANTÖRER TILL MASKININDUSTRIN

Positivt är att hemmaorder för leverantörer till maskinindustrin fortsatt att öka något även under andra kvartalet. Dessutom har en tidigare omfattande nedgång i exportorder återigen bromsat in då den nu minskar i lägre takt än föregående kvartal. Sammantaget innebär detta att nedgångstakten i orderingen inte är lika omfattande som under första kvartalet i år.

En tredjedel av företagen anser orderstocken som mindre än normalt och bara drygt femton procent anser den som större än normalt.

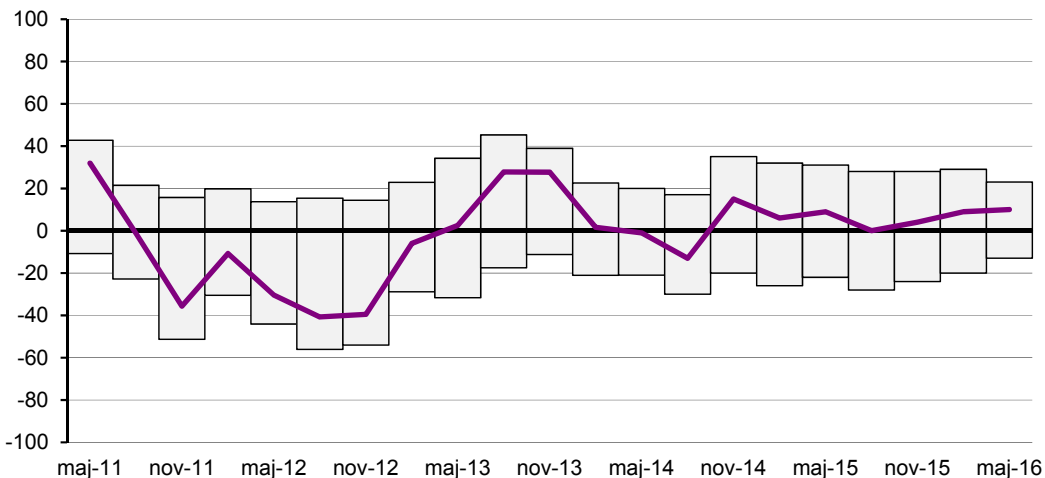
”Lite plus hemma, nedgång på export i mindre takt

Nedgången i exportorder för leverantörer till maskinindustrin nu mindre markant...

Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att orderingen från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12

...och marginellt bättre på hemmamarknaden

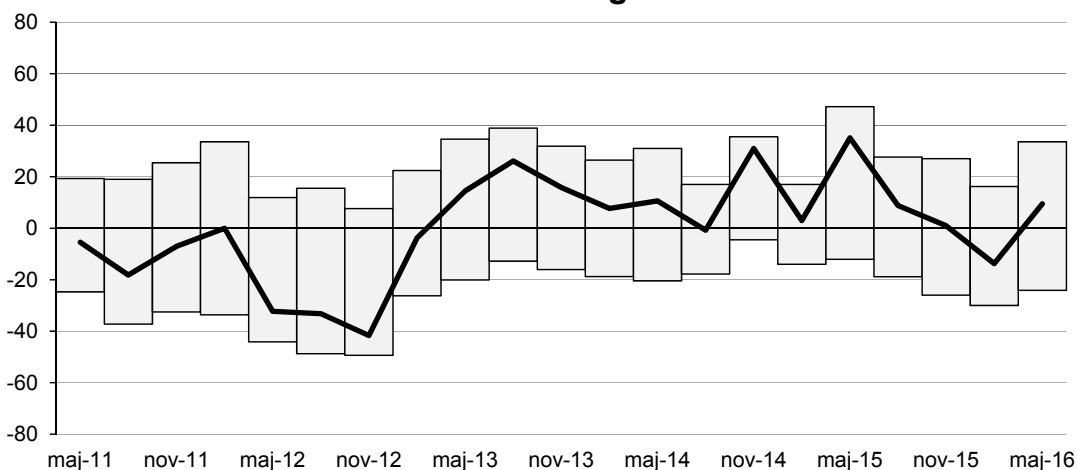
Andel leverantörer till maskinindustrin som anger att orderingen från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongsrensad X12.

► ELEKTROINDUSTRIN SAMT LEVERANTÖRER

Orderingången för tillverkare av elmaskiner ökar nu något efter närmast oförändrade order de två senaste kvartalen. Här är det främst hemmarknaden som utmärker sig positivt medan exportorder närmast är oförändrade. Positivt är att orderingången för leverantörer till elektronindustrin ökar efter en minskning under första kvartalet i år. Instrumentindustrin möter än stark efterfrågan och orderingången ökar i mycket hög omfattning efter en dämpning under inledningen av året.

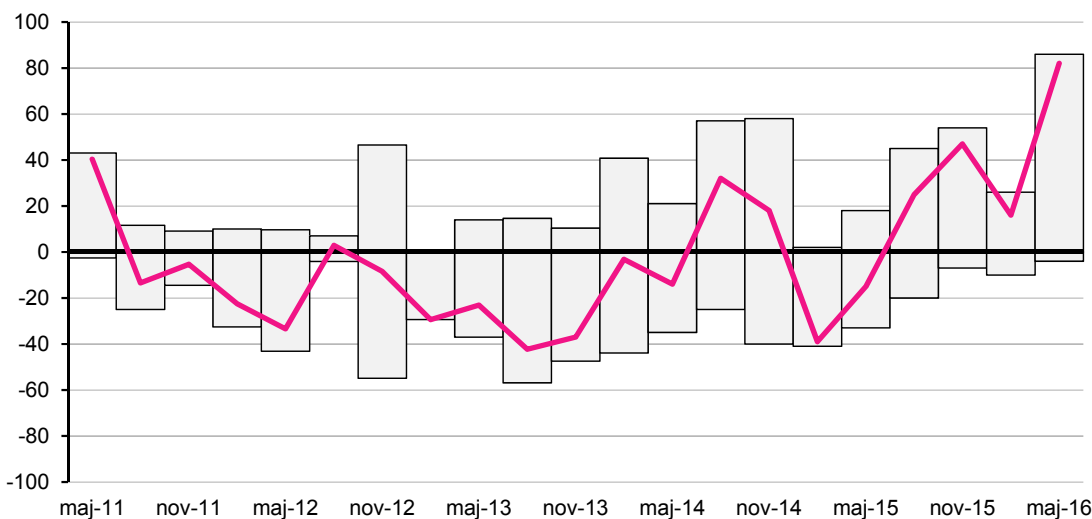
“Bättre för leverantörer och kraftigt bättre för instrument

Total orderingång för leverantörer till elektroindustri ökar återigen

Andel leverantörer till tele- och elektroindustri som anger att total orderingång det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-). Kurvan visar skillnaden netto (ökat-minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

Exportorder till instrumentindustrin lyfter

Andel instrumentföretag som anger att orderingången från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

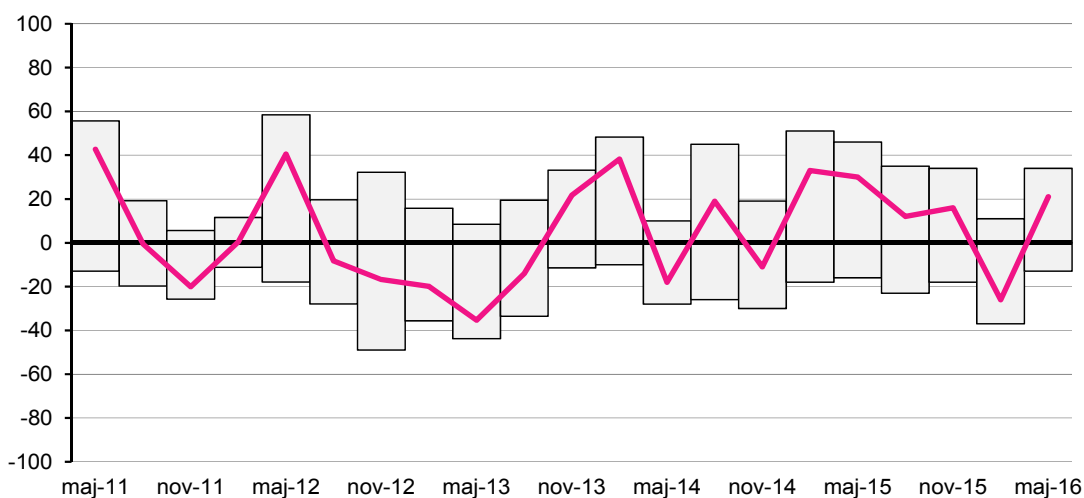

► METALLVARU- OCH METALLBEARBETANDE INDUSTRI

”Klart bättre export

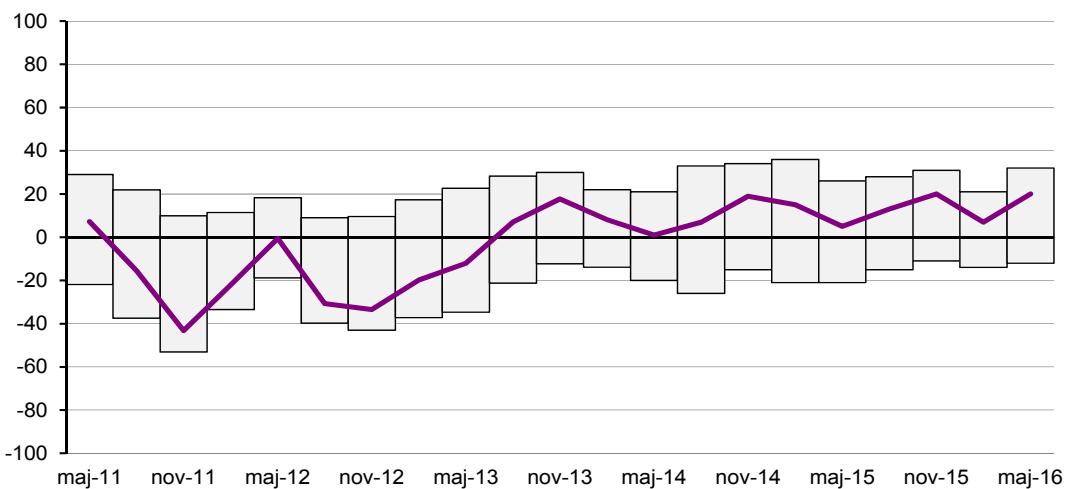
Orderingången för metallvaruindustrin ökar efter en minskning under första kvartalet. Omsvängningen är särskilt kraftig på export. Hemmaefterfrågan fortsätter att förbättras och hemmaorder ökar i högre takt än under första kvartalet. Förbättrad orderingång har medfört att synen på orderstocken inte är lika negativ som föregående kvartal. Uteslutande metallbearbetande (omformning, ytbehandling m.m.) företag rapporterar däremot en något svagare efterfrågan jämfört med första kvartalet i år.

Exportorder vänder upp för metallvaruföretag...

Andel metallvaruföretag som anger att orderingången från exportmarknaden det senaste kvartalet ökat (+) respektive minskat (-) jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12

...och ökar även på hemmamarknaden

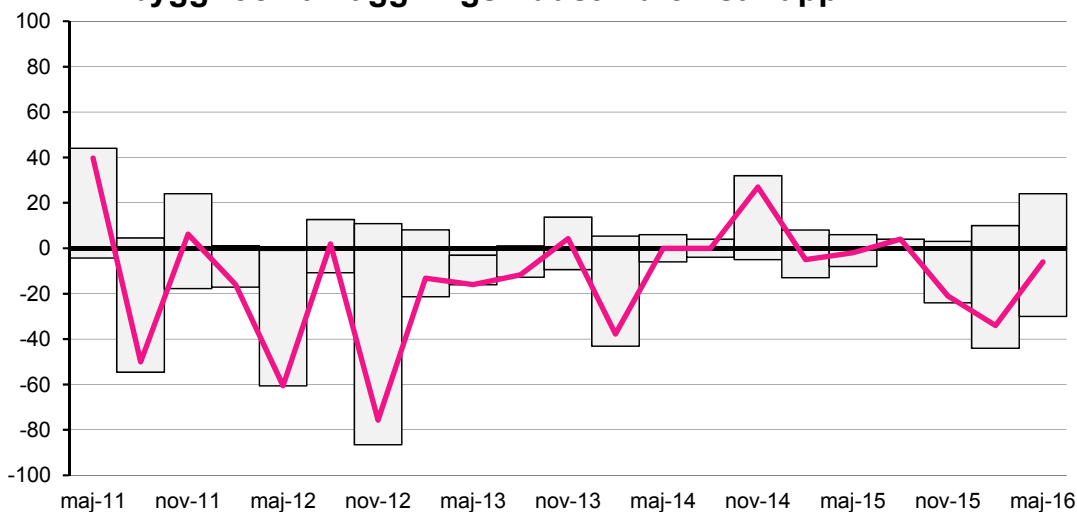
Andel metallvaruföretag som anger att orderingången från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► LEVERANTÖRER TILL BYGG- OCH ANLÄGGNINGSINDUSTRI

Hemmaefterfrågan har förbättras för byggberoende företag vilket förefaller naturligt mot bakgrund av hög aktivitet i den inhemska byggsektorn. Den internationella efterfrågan är fortsatt låg, men exportorderna minskar nu inte i samma höga omfattning som under första kvartalet. Sammantaget ökar därmed orderingen något. Orderstocken netto (stor-liten) är fortsatt något negativ, men fler hemmaberoende företag rapporterar orderstocken som stor jämfört med första kvartalet.

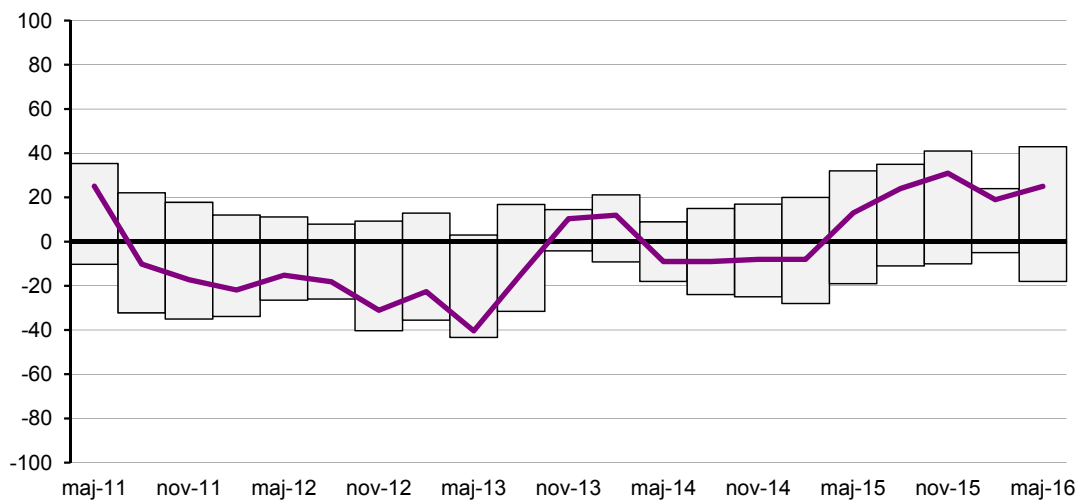
”Starkare hemma, mindre negativ export

Nedgången i exportorder för leverantörer till bygg- och anläggningsindustri bromsar upp...

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustrin som anger att orderingen från exportmarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

...och ökar något på hemmamarknaden

Andel leverantörer till bygg- och anläggningsindustri som anger att orderingen från hemmamarknaden ökat (+) respektive minskat (-) det senaste kvartalet jämfört med föregående kvartal. Kurvan visar skillnaden netto (ökat - minskat). Källa: Teknikföretagens kvartalsvisa konjunkturbarometer. Säsongrensad X12.

► SMÅ FÖRÄNDRINGAR

Behovet av yrkesarbetare ökar något eller med en procentenhet under andra kvartalet. Totalt rapporterar vart femte företag brist på yrkesarbetare. Ökat behov är särskilt tydligt för transportmedels- och instrumentindustrin, branscher som båda rapporterar ökad orderingång i hög takt jämfört med övriga delbranscher. Behovet minskar däremot om än marginellt i metallvaru- och maskinindustrin samt för leverantörer sammantaget.

Behovet av ingenjörer ökar också med en procentenhet till 22 procent av företagen. Även här ökar behovet mest inom transportmedels- och instrumentindustrin men från låga nivåer. Marginellt lägre brist redovisar maskinindustrin följt av metallvaror. Bristen ökar något för leverantörer totalt inkl byggleverantörer.

”Vart femte företag rapporterar brist

Andelen företag med brist på yrkesarbetare och tekniker/ingenjörer

	Metallvaru- industri	Maskin- industri	Lev. till maskin- industri	El- maskiner	Lev. till tele- och elektroind.	Instru- mentind.	Bil- och transport medel	Lev. till bilindustri	Lev totalt	Teknik- industri totalt
Yrkesarbetare										
Nov-15	20	14	19	9	16	17	14	13	15	15
Feb-16	27	15	28	12	27	12	20	22	23	19
Maj-16	26	14	32	12	27	15	24	20	22	20
Tekniker/Ingenjörer										
Nov-15	20	30	21	29	27	29	16	22	21	24
Feb-16	25	23	25	25	28	16	13	21	19	21
Maj-16	22	22	23	25	23	19	17	22	21	22

Procentenheter, säsongrensad X12

► ÖKAR FRÅN LÅG NIVÅ

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande ökar med tre procentenheter jämfört med föregående kvartal till 34 procent av företagen. Fortfarande ligger utfallet under det långsiktiga genomsnittet på 40 procent. Vi noterar därtill att utnyttjandet fortfarande inte är högre än under andra och tredje kvartalet i fjol.

Störst ökning visar leverantörer till byggindustri följt av elmaskiner och metallvaruindustri. Små förändringar visar transportmedels- och instrumentindustrin följt av leverantörer till maskinindustrin.

Andel företag med fullt kapacitetsutnyttjande

	maj	feb	nov
	-16	-16	-15
Metallvaruindustri	27	21	24
Leverantörer till bygg- och anläggningsindustri	35	23	24
Maskinindustri	37	35	32
Leverantörer till maskinindustri	29	29	21
Elmaskiner	32	24	34
Leverantörer till tele- och elektro	31	28	37
Instrumentindustri	37	38	52
Bil- och transportmedelsindustri	39	38	30
Leverantörer till bilindustri	27	29	20
Leverantörer sammantaget	30	28	24
Totalt teknikindustri	34	31	30

Procentenheter, säsongrensad X12

TEKNIKFÖRETAGENS KONJUNKTURBAROMETER

ISSN 1403-9559, Utges i mars, juni, september och december

Anders Rune, 08-782 08 36, anders.rune@teknikforetagen.se

Bengt Lindqvist, 08-782 08 34, bengt.lindqvist@teknikforetagen.se

Teknikföretagen

**I EN GLOBALISERAD VÄRLD ÄR KREATIVITETEN SVERIGES STYRKA
- TEKNIKFÖRETAGEN GER KREATIVITETEN UTRYMME**